

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TURIZMU

Član 1.

U Zakonu o turizmu („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 99/11 - dr. zakon i 93/12), u članu 3. posle tačke 6) dodaje se tačka 6a), koja glasi:

„6a) *predstavnik na turističkoj destinaciji* jeste fizičko lice, koje na osnovu zaključenog ugovora sa organizatorom turističkog putovanja pruža turistima obaveštenja i uputstva u vezi sa realizacijom programa putovanja i obavlja druge aktivnosti radi zaštite interesa turista;”.

U tački 12) zapeta i reči: „radi sticanja dobiti” brišu se.

U tački 12a) posle reči: „organizovanje” i zapete dodaje se reč: „ponuda” i zapeta.

Posle tačke 14) dodaje se tačka 14a), koja glasi:

„14a) *turistička delatnost* jeste pružanje usluga turističkih agencija, usluga turističkih profesija (turistički vodič, turistički pratilac i turistički animator) i pružanje drugih usluga u skladu sa ovim zakonom;”.

Posle tačke 15) dodaju se tač. 15a) - 15g), koje glase:

„15a) *destinacijska menadžment organizacija (DMO)* je privredno društvo ili drugo pravno lice osnovano radi upravljanja turističkom destinacijom (planiranje, organizovanje, marketing kontrola i vođenje), čiji osnivači mogu da budu iz javnog, civilnog i privatnog sektora;

15b) *destinacijska menadžment kompanija (DMC)* je privredno društvo ili drugo pravno lice, specijalizovano za određenu destinaciju, odnosno regiju, sa adekvatnim poznavanjem turističkih resursa, kadrovski osposobljena da kreira, organizuje i realizuje turističke programe i putovanja, da posreduje u pružanju usluge boravka, smeštaja, zabave, izleta, usluga vodiča, transfera i dr., povezujući se sa svima koji pružaju usluge na toj destinaciji, a sve radi pružanja profesionalnih, visoko kvalitetnih turističkih usluga;

15v) *turistički klaster* je sektorska ili geografska koncentracija, međusobno povezanih privrednih subjekata, drugih pravnih lica ili fizičkih lica, radi povezivanja zajedničkih potreba i jačanja konkurentnosti;

15g) *profesionalni organizator kongresa (PCO)* je privredno društvo ili drugo pravno lice, specijalizovano za organizaciju kongresa (konferencije, sastanka i sl) i upravljanje poslovnim događanjima;”.

U tački 20) zapeta i reči: „po unapred utvrđenom programu, pruža turistima” zamenjuju se rečju: „pruža”.

Tačka 25) menja se i glasi:

„25) *turističko putovanje* jeste kombinacija dve ili više turističkih usluga (prevoz, smeštaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smeštaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje se nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj ceni;”.

Posle tačke 25) dodaje se tačka 25a), koja glasi:

„25a) *turistička signalizacija* su odgovarajući simboli i znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obeležava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude;”.

U tački 30) reči: „ili samo ishrane i pića” i zapeta brišu se.

Član 2.

U članu 7. stav 3. tačka 11) tačka na kraju zamenjuje tačkom i zapetom.

Posle tačke 11) dodaje se tačka 12), koja glasi:

„12) Akcioni plan.”.

Stav 5. menja se i glasi:

„Strategija se donosi za period od najmanje pet godina.”.

Član 3.

Posle člana 14. dodaje se član 14a, koji glasi:

„Član 14a

Upravljanje turističkim prostorom može se poveriti i destinacijskoj menadžment organizaciji, u kojoj je jedan od osnivača javno preduzeće, odnosno Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave i u kome je kapital tog osnivača većinski.

Ako jedan od osnivača nije javno preduzeće, odnosno Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ili njihov kapital nije većinski, upravljanje turističkim prostorom može se poveriti i destinacijskoj menadžment organizaciji na način propisan članom 14. stav 4. ovog zakona.”.

Član 4.

Član 24. menja se i glasi:

„Član 24.

Poslove iz člana 23. ovog zakona može da obavlja javna služba ili privredno društvo iz člana 14. stav 3. i člana 14a ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana poslovi iz člana 23. ovog zakona mogu se aktom Vlade poveriti drugom pravnom licu, koje se određuje po sprovedenom postupku javnog oglašavanja ili prikupljanjem ponuda.”.

Član 5.

U članu 27. tačka 2) menja se i glasi:

„2) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija i turističkih mesta, turističko-kulturnih i turističkih manifestacija u zemlji i inostranstvu, kao i programe edukacije i usavršavanje veština zaposlenih u turizmu;”.

U tački 5) tačka na kraju zamenjuje tačkom i zapetom.

Posle tačke 5) dodaje se tačka 6), koja glasi:

„6) podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista i organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije.”.

Član 6.

U članu 28. stav 4. reči: „stava 1. ovog” brišu se, a posle reči: „iz člana” dodaju se reči: „ 27. tač. 1) do 5) ovog zakona”.

Posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Vlada bliže propisuje uslove i način dodele i korišćenja sredstava iz člana 27. tačka 6) ovog zakona”.

Član 7.

U članu 29. posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4, koji glase:

„Turističke organizacije regije ostvaruju saradnju sa turističkim klasterima na svom području i vode evidenciju turističkih klastera.

Na turističke organizacije regije primenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.”.

Član 8.

U članu 33. tač. 5) i 6) menjaju se i glase:

„5) istraživanje međunarodnog, domaćeg i prekograničnog tržišta u oblasti turizma;

6) obezbeđivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti Srbije (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri itd); ”.

U tački 12) reč: „utvrđivanja” zamenjuje se rečima: „učešća u utvrđivanju”.

Posle tačke 12) dodaje se nova tačka 12a), koja glasi:

„12a) izrade, učešća u izradi i realizaciji domaćih, međunarodnih i prekograničnih projekata iz oblasti turizma, odnosno iz oblasti komplementarnih turizmu (kultura, zaštita životne sredine, informisanje, ruralni razvoj i dr);”.

Tačka 13) menja se i glasi:

„13) druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.”.

Član 9.

U članu 35. stav 3. posle tačke 5) dodaje se nova tačka 5a), koja glasi:

„5a) donosi pravilnik o radu”.

U stavu 4. veznik: „i” zamenjuje se zapetom, a posle broja: „4)” dodaju se: „i 5a)”.

Član 10.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Direktora TOS-a imenuje i razrešava Vlada, na predlog ministarstva.

Direktor predstavlja i zastupa TOS, organizuje i rukovodi radom TOS-a, donosi pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova, predlaže akte koje donosi upravni odbor, izvršava odluke upravnog odbora i preduzima mere za njihovo

sprovedenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korišćenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Direktor TOS-a mora da poseduje:

1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od sedam godina, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje stranog jezika koji je obuhvaćen nastavnim planom i programom ministarstva nadležnog za poslove prosvete.“.

Član 11.

Član 38. menja se i glasi:

„Član 38.

Za teritoriju autonomne pokrajine može se osnovati turistička organizacija autonomne pokrajine koja:

1) donosi godišnji program i planove promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijskim marketing planom, planovima i programima TOS-a;

2) koordinira aktivnosti privrednih i drugih subjekata u vezi sa promocijom turizma na teritoriji autonomne pokrajine i programima edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;

3) prikuplja sve vrste turističkih informacija radi obaveštavanja javnosti;

4) obezbeđuje informativno-propagandni materijal kojim se promovišu turističke vrednosti autonomne pokrajine (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri itd);

5) preduzima aktivnosti na izradi, učešću u izradi i realizaciji domaćih i međunarodnih projekata iz oblasti turizma;

6) preduzima druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Direktor turističke organizacije autonomne pokrajine mora da poseduje:

1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od sedam godina, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje stranog jezika koji je obuhvaćen nastavnim planom i programom ministarstva nadležnog za poslove prosvete.

Organi turističke organizacije autonomne pokrajine jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

U pogledu broja članova i poslova upravnog i nadzornog odbora, kao i poslova direktora turističke organizacije autonomne pokrajine shodno se primenjuju odredbe čl. 35, 36. i 37. ovog zakona.”.

Član 12.

Član 39. menja se i glasi:

„Član 39.

Jedinica lokalne samouprave može osnovati turističku organizaciju ili obavljanje tih poslova poveriti drugom pravnom licu.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može biti postojeća javna služba ili privredno društvo, odnosno pravno lice koje je osnovano za obavljanje delatnosti u oblasti turizma.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave obavlja poslove:

- 1) promocije i razvoja turizma jedinice lokalne samouprave;
- 2) koordiniranja aktivnosti i saradnje između privrednih i drugih subjekata u turizmu koji neposredno i posredno deluju na unapređenju razvoja i promociji turizma i na programima edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;
- 3) donošenja godišnjeg programa i plana promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijskim marketing planom, planovima i programima TOS-a;
- 4) obezbeđivanja i unapređivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti jedinice lokalne samouprave (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri itd);
- 5) prikupljanja i objavljivanja informacija o celokupnoj turističkoj ponudi na svojoj teritoriji, kao i druge poslove od značaja za promociju turizma;
- 6) organizovanja i učešća u organizaciji turističkih, naučnih, stručnih, sportskih, kulturnih i drugih skupova i manifestacija;
- 7) organizovanja turističko-informativnih centara (za prihvata turista, pružanje besplatnih informacija turistima, prikupljanje podataka za potrebe informisanja turista, upoznavanje turista sa kvalitetom turističke ponude, upoznavanje nadležnih organa sa pritužbama turista i dr);
- 8) upravljača turističkog prostora;
- 9) posredovanja u pružanju usluga u domaćoj radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu;
- 10) podsticanja realizacije programa izgradnje turističke infrastrukture i uređenja prostora;
- 11) izrade, učešća u izradi, kao i realizacije domaćih i međunarodnih projekata iz oblasti turizma;
- 12) pripreme i prikupljanja podataka, sastavljanje upitnika, analiza i drugih informacija;
- 13) druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Direktor turističke organizacije jedinice lokalne samouprave mora da poseduje:

- 1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim

akademske studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od četiri godine, od čega najmanje dve godine na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje stranog jezika koji je obuhvaćen nastavnim planom i programom ministarstva nadležnog za poslove prosvete.

Organi turističke organizacije jedinice lokalne samouprave jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

U pogledu broja članova i poslova upravnog i nadzornog odbora, kao i poslova direktora turističke organizacije jedinice lokalne samouprave shodno se primenjuje odredbe čl. 35, 36. i 37. ovog zakona.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave dužna je da na zahtev ministarstva i TOS – a u roku od 15 dana dostavi tražene podatke, upitnike, analize i druge informacije iz stava 3. tačka 12) ovog člana.

Vlada bliže uređuje uslove i kriterijume za osnivanje turističke organizacije jedinice lokalne samouprave, kao i uslove pod kojima se poslovi iz stava 3. ovog člana mogu poveriti drugom pravnom licu.”.

Član 13.

Član 41. menja se i glasi:

„Član 41.

Turističke atrakcije kao i sadržaji turističke ponude, obeležavaju se odgovarajućim simbolima i znacima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).

Jedinica lokalne samouprave stara se o mestu postavljanja i načinu isticanja turističke signalizacije u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje saobraćajna signalizacija.

Ministar propisuje sadržinu, uslove i način isticanja turističke signalizacije.”.

Član 14.

Član 42. menja se i glasi:

„Član 42.

Turistička agencija obavlja delatnost organizovanja, ponude, prodaje i realizovanja turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga uobičajenih u turističkom prometu, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Delatnost iz stava 1. ovog člana može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili ogranak stranog pravnog lica, ako je registrovano u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Ako lice iz stava 2. ovog člana obavlja turističku delatnost u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužno je da za delatnost turističke agencije obrazuje

ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Ako lice iz stava 2. ovog člana obavlja delatnost turističke agencije van sedišta, dužno je da za tu delatnost u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.”.

Član 15.

U članu 43. posle tačke 1a) dodaje se tačka 1b), koja glasi:

„1b) ponude i prodaje turistička putovanja iz tač. 1) i 1a);”.

U tački 3) posle reči: „transfer” zapeta i reč: „transport” brišu se.

Član 16.

Član 45. menja se i glasi:

„Član 45.

Turistička agencija je dužna da:

1) na ulazu u sedišta vidno istakne poslovno ime a na ulazu u ogranak, odnosno izdvojeni poseban prostor poslovno ime, sedišta i naziv ili oznaku ogranka, odnosno izdvojenog posebnog prostora;

2) na ulazu u sedišta, ogranak, odnosno izdvojeni poseban prostor istakne radno vreme i da se u svom poslovanju pridržava istaknutog radnog vremena;

3) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja u kom obavlja delatnost turističke agencije drži rešenje o registraciji;

4) svaku promenu registrovanog podatka o sedištu i ogranku, odnosno prostoru van poslovnog sedišta prijavi odgovarajućem registru i Registru turizma u roku od 15 dana;

5) nudi i prodaje programe putovanja koji su pripremljeni na osnovu zaključenog ugovora sa trećim licima kojima je poverio izvršenje usluga iz tog programa putovanja;

5a) kao organizator putovanja za svakog putnika, odnosno ugovoreno turističko putovanje obezbedi garanciju putovanja na propisan način, o čemu izdaje potvrdu;

6) kao organizator putovanja, u slučaju da je otkazala putovanje, putnicima u roku iz člana 57. stav 4. ovog zakona, izvrši povraćaj uplaćenih sredstava;

7) obezbedi smeštaj putnika za sve vreme trajanja ugovorenog putovanja;

8) obezbedi povratak putnika na odredište;

9) se stara da putnici ne budu neopravdano zadržani na putovanju duže nego što je predviđeno programom putovanja;

10) angažuje tokom celog putovanja najmanje jednog turističkog pratioca ili turističkog vodiča za turističku grupu, a po prevoznom sredstvu kojim se obavlja usluga prevoza;

11) angažuje predstavnika na turističkoj destinaciji, ako na destinaciji nisu angažovana lica iz tačke 10) ovog stava;

12) za pružanje usluge turističkog vodiča, turističkog pratioca ili lokalnog turističkog vodiča, angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 94. stav 1. i člana 98. stav 1. ovog zakona;

13) da za predstavnika na turističkoj destinaciji angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 99. ovog zakona;

14) objavi uslove, sadržaj i cenu svake pojedinačne usluge (viziranje, rezervacije, izleti i ostalo) koju pruža i pridržava se tih uslova, sadržaja i cena;

15) izda potvrdu o putovanju, propisani račun, kartu ili drugi dokument sa brojem kojim se potvrđuje prijem uplate;

16) evidentira na propisan način ugovore zaključene sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja, ugovore o posredovanju, druge ugovore u vezi sa obavljanjem turističke delatnosti i drugu prateću dokumentaciju;

17) dnevno vodi evidenciju prodatih turističkih putovanja na propisan način;

18) skraćenice DMC i PCO koristi pod propisanim uslovima;

19) u svim poslovima postupa sa pažnjom dobrog privrednika.

Ugovori i dokumentacija iz stava 1. tačka 16) ovog člana moraju biti na srpskom jeziku.

Izuzetno od stava 2. ovog člana ugovori i dokumentacija mogu biti na stranom jeziku, ali je turistička agencija dužna da obezbedi njihov prevod, overen od strane ovlašćenog lica.

Turistička agencija koja stavlja na raspolaganje brošuru dužna je da jasno i precizno u brošuri navede sve podatke iz člana 56. stav 6. ovog zakona.

Odredbe ovog člana i čl. 56. i 57. ovog zakona u delu programa putovanja, njegove organizacije i realizacije, otkaza, reklamacije i evidencije i drugo odnose se i na izlete.

Ministar propisuje oblik, sadržinu i način vođenja evidencije ugovora iz stava 1. tačka 16) ovog člana i evidencije prodatih turističkih putovanja.

Ministar propisuje bliže uslove i kriterijume koje treba da ispuni destinacijska menadžment kompanija (DMC) i profesionalni organizator kongresa (PCO), način rada, organizovanja, kao i uslove i postupak za ostvarivanje prava na korišćenje skraćenica DMC i PCO.”.

Član 17.

Član 46. menja se i glasi:

„Član 46.

Sindikalne organizacije, udruženja penzionera, ferijalne, studentske, izviđačke i planinarske organizacije i ustanove socijalne i dečje zaštite, kao i druga udruženja i organizacije (u daljem tekstu: organizacije), mogu samo za svoje članove, odnosno korisnike, u skladu sa svojim statutom, organizovati turističko putovanje ili izlet (u daljem tekstu: putovanje), bez svrhe sticanja dobiti.

Organizacije su dužne da utvrde godišnji plan putovanja (u daljem tekstu: Plan putovanja) i dostave ga turističkoj inspekciji, u roku od sedam dana, od dana usvajanja.

Plan putovanja koji nije dostavljen turističkoj inspekciji smatraće se kao da nije ni donet.

Plan putovanja iz stava 2. ovog člana aktom usvaja nadležni organ organizacije, utvrđen statutom.

Organizacije koje su utvrdile Plan putovanja dužne su da istovremeno sa Planom putovanja dostave turističkoj inspekciji osnivački akt i statut, podatke o broju članova, dokaz o upisu u odgovarajući registar, odnosno evidenciju, kao i akt iz stava 4. ovog člana.

U slučaju promene Plana putovanja organizacije su dužne da novi Plan putovanja dostave turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana usvajanja tog plana.

U slučaju promene dokumenata i podataka iz stava 5. ovog člana organizacije su dužne da nova dokumenta i podatke dostave turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana nastanka promene.

Putovanje se ne može javno oglašavati i reklamirati, osim davanja obaveštenja članovima odnosno korisnicima.

Organizacije mogu da realizuju samo ona putovanja koja su predviđena Planom putovanja i kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni osnivačkim aktom, odnosno Statutom.

Organizacije su dužne da svako putovanje prijave turističkoj inspekciji, najkasnije pet radnih dana pre otpočinjanja putovanja.

Uz prijavu iz stava 10. ovog člana organizacije su u obavezi da dostave program putovanja sa bitnim elementima iz člana 56. stav 6. ovog zakona, spisak putnika sa dokazom o članstvu i dr.

Organizacije su dužne da vode evidenciju ugovora i podataka iz ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga prevoza, smeštaja, usluga turističkih profesija i drugih usluga iz programa putovanja, na način propisan članom 45. st. 2. i 3. ovog zakona.

Organizacije su dužne da za svako putovanje vode i evidenciju koja naročito sadrži:

- 1) podatke o putniku (ime, prezime, broj članske karte sa datumom izdavanja i dr);
- 2) mesto, datum i vreme početka i završetka putovanja, opis odredišta putovanja i periode boravka sa datumima;
- 3) podatke o vrsti prevoza i svojstvima prevoznog sredstva koje se koristi;
- 4) podatke o smeštajnom objektu (vrsta i naziv, lokacija i kategorija prema važećim propisima zemlje u kojoj se objekat nalazi i sadržaje koje objekat ima);
- 5) podatke o broju noćenja, vrsti i broju usluga i ukupnom broju dana putovanja;
- 6) ukupnu cenu i usluge koje su obuhvaćene tom cenom;
- 7) iznos takse i naknade koje se odnose na određene usluge, a koje nisu uključene u cenu putovanja;
- 8) način i dinamiku plaćanja putovanja;
- 9) cilj i svrhu putovanja, usaglašeni sa aktom o osnivanju, odnosno Statutom.

Evidencije iz st. 12. i 13. ovog člana vode se po načelima urednosti i tačnosti, na način koji ne dozvoljava brisanje unetih podataka i kojim se omogućava uvid u podatke po hronološkom redu.

Putovanje koje nije u Planu putovanja ili podaci o putovanju nisu evidentirani na način iz st. 12. i 13. ovog člana, a ima elemente turističkog putovanja u smislu ovog zakona smatraće se turističkim putovanjem, za čije je organizovanje i realizovanje potrebna licenca iz člana 51. ovog zakona.“.

Član 18.

U članu 50. stav 2. tačka 3) menja se i glasi:

„3) ima najmanje višu stručnu spremu, odnosno stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju od tri godine, za rad kod organizatora putovanja;“.

Član 19.

U članu 52. stav 1. reči: „organizatoru putovanja“ zamenjuju se rečima: „privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku ili ogranku stranog pravnog lica“.

U tački 2) posle reči: „stečaja“ dodaju se reči: „ili likvidacije“.

U tački 3) posle reči: „kome“ dodaju se reči: „u prethodnih 36 meseci“.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) koji ima propisanu garanciju putovanja za slučaj insolventnosti i radi naknade štete putniku nastale neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem ugovornih obaveza (u daljem tekstu: garancija putovanja).“.

Član 20.

Član 55. menja se i glasi:

„Član 55.

Licenca se oduzima organizatoru putovanja ako:

- 1) u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove iz člana 52. tač. 2), 5) i 6) ovog zakona;
- 2) postupi suprotno članu 45. stav 1. tač. 5) do 8) ovog zakona;
- 3) nastupe teže posledice po zdravlje putnika zbog propusta organizatora putovanja.

Licenca se oduzima rešenjem koje donosi ministar i koje se dostavlja Registru turizma.

Na osnovu rešenja iz stava 2. ovog člana, Registrator turizma briše organizatora putovanja iz Registra turizma bez donošenja posebnog akta.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je.

Nakon oduzimanja licence organizator putovanja može da realizuje samo prethodno prodana i ugovorena putovanja, ako je za ta putovanja obezbeđena propisana garancija i ako se putnik pisanim putem sa tim saglasi.“.

Član 21.

U članu 56. stav 2. menja se i glasi:

„Organizator putovanja je odgovoran za realizaciju putovanja i dužan je da se pridržava opštih uslova putovanja i programa putovanja.“.

U stavu 5. posle reči: „putovanja” dodaje se zapeta i reči: „program putovanja i potvrda o putovanju” i zapeta, a posle reči: „manjim od” dodaje se reč: „standardne”.

U stavu 6. posle tačke 6) dodaje se nova tačka 6a), koja glasi:

„6a) podatke o broju noćenja, vrsti i broju usluga i ukupnom broju dana turističkog putovanja;”.

U tački 7) briše se zapeta i reč: „karakteristike”.

U stavu 7. posle reči: „uslova putovanja” briše se veznik: „i”, a posle reči: „programa putovanja” dodaju se reči: „i potvrde o putovanju”.

Posle stava 8. dodaju se st. 9-11, koji glase:

„Potvrda o putovanju mora da sadrži podatke o garanciji putovanja sa podacima potrebnim za njeno aktiviranje, kao i podatke o licu ovlašćenom za prijem reklamacija za vreme trajanja turističkog putovanja (ime i prezime, kontakt telefon, e-mail adresa i dr).

Organizator putovanja dužan je da za sve vreme trajanja turističkog putovanja omogući putniku jednostavan i pristupačan način obraćanja licu ovlašćenom za prijem reklamacija.

Organizator putovanja može da prodaje turističko putovanje preko posrednika sa kojim ima zaključen ugovor o posredovanju.”.

Član 22.

Član 57. menja se i glasi:

„Član 57.

U slučaju otkaza putovanja od strane organizatora putovanja, organizator putovanja dužan je da putniku vrati uplaćena sredstva za otkazano putovanje.

U slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja, organizator putovanja dužan je da putniku vrati razliku između ugovorene cene putovanja i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga, pod uslovom da je putnik izjavio reklamaciju u roku od mesec dana od dana nastanka nepravilnosti ili osam dana od dana završetka putovanja.

Organizator putovanja je dužan da bez odlaganja otkloni svako odstupanje od ugovorenog turističkog putovanja, odnosno da najkasnije u roku od osam dana od dana prijema reklamacije pisanim ili elektronskim putem odgovori putniku na izjavljenu reklamaciju.

Organizator putovanja dužan je da vrati sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana, u roku određenom opštim uslovima putovanja, odnosno programom putovanja, koji ne može biti duži od 15 dana od dana otkaza putovanja, odnosno od dana podnošenja osnovane reklamacije putnika.

U slučaju otkaza putovanja od strane putnika, organizator putovanja je dužan da putniku vrati uplaćena sredstva za putovanje koje je otkazao, u visini određenoj opštim uslovima putovanja, u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana otkaza putovanja.”.

Član 23.

Član 58. menja se i glasi:

„Član 58.

Pre otpočinjanja obavljanja delatnosti posrednik je dužan da se registruje u Registru turizma.

Na zahtev privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika ili ogranka stranog pravnog lica Registrator turizma izdaje rešenje o registraciji u Registru turizma.

Rešenje iz stava 2. ovog člana naročito sadrži: puno poslovno ime, matični broj i sedište.

Registrovani podaci se objavljuju na internet stranici Agencije za privredne registre istog dana kada je doneto rešenje o registraciji.

Posrednik je dužan da u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja u kom obavlja delatnost drži rešenje o upisu u odgovarajući registar, kao i rešenje iz stava 2. ovog člana.

Posrednik koji nudi na prodaju i prodaje turističko putovanje organizatora putovanja dužan je da u programu putovanja i potvrdi o putovanju naznači svojstvo u kome nastupa, broj licence organizatora putovanja, broj računa organizatora putovanja i da putniku uruči neposredno ili elektronskim putem, istovremeno sa izdavanjem potvrde o putovanju, program i opšte uslove putovanja organizatora putovanja.

Posrednik nudi i prodaje samo turistička putovanja organizatora putovanja sa kojim ima zaključen posrednički ugovor o putovanju.

Posrednik je dužan da nudi i prodaje turistička putovanja pod istim uslovima kao i organizator putovanja.

Posrednik je u obavezi da o prodatom turističkom putovanju iz stava 7. ovog člana, bez odlaganja, obavesti organizatora putovanja.

Obaveštenje iz stava 9. ovog člana sadrži podatke o putniku (ime i prezime, adresa, kontakt telefon i dr).

Ministar propisuje bliže uslove i način uplate sredstava od prodatog turističkog putovanja, način uređivanja međusobnih odnosa organizatora putovanja i posrednika, kao i odnos organizatora putovanja i posrednika prema putniku."

Član 24.

Član 59. menja se i glasi:

„Član 59.

Ugostitelj obavlja delatnost pružanja usluga smeštaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Delatnost iz stava 1. ovog člana može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, ogranak stranog pravnog lica, ako je registrovano u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Ako lice iz stava 2. ovog člana obavlja ugostiteljsku delatnost u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužno je da za tu delatnost obrazuje ogranak, odnosno

prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Ako lice iz stava 2. ovog člana obavlja ugostiteljsku delatnost van sedišta, dužno je da za tu delatnost u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Pojedine ugostiteljske usluge može pružati i fizičko lice, pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.”

Član 25.

U članu 62. stav 1. tačka 1) reči: „kao i radno vreme i da ga se pridržava u svom poslovanju” zamenjuju se rečima: „prema pretežnoj vrsti usluga koje se u njemu pružaju”.

Posle tačke 1) dodaje se nova tačka 1a), koja glasi:

„1a) na ulazu u ugostiteljski objekat vidno istakne radno vreme i da se u svom poslovanju pridržava propisanog radnog vremena;”.

U tački 4) posle reči: „propisanim” dodaju se reči: „minimalno tehničkim i sanitarno-higijenskim uslovima, kao i”.

U tački 5) posle reči: „vrstu” veznik „i” se briše i dodaju se zapeta i reči: „a kod objekata iz člana 68. st. 1. i 6. ovog zakona”.

U tački 7) posle reči: „odnosno” dodaju se reči: „na drugom mestu”.

U tački 9) reč: „kvalitetu” briše se.

U tački 10) posle reči: „uredno” dodaju se reči: „na propisan način”.

Posle tačke 11) dodaju se tač. 11a), 11b), 11v), 11g) i 11d) koje glase:

11a) pružanje ugostiteljske usluge ne uslovljava pružanjem druge usluge, odnosno nekim drugim uslovom koji je korisnik usluga dužan da ispuni;

11b) za ugostiteljski objekat obezbedi propisane uslove u pogledu uređaja i opreme za odvođenje dima, pare i mirisa i drugih neprijatnih emisija, radi sprečavanja njihovog širenja u okolinu;

11v) za ugostiteljski objekat u kojem se emituje muzika ili izvodi zabavni program, obezbedi propisane uslove u pogledu uređenja i opremanja, radi obezbeđenja zaštite od buke;

11g) za ugostiteljski objekat, koji se nalazi u stambenoj zgradi, obezbedi tehničke i druge propisane uslove, u zavisnosti od načina usluživanja i vrste usluga koje se pretežno pružaju u tom ugostiteljskom objektu;

11d) ugostiteljsku delatnost u objektu koji se nalazi u stambenoj zgradi obavlja na propisan način, u zavisnosti od načina usluživanja i vrste usluga koje se pretežno pružaju u tom ugostiteljskom objektu;“.

Član 26.

Član 67. menja se i glasi:

„Član 67.

Prema vrsti ugostiteljskih usluga koje se u objektu pružaju, ugostiteljski objekti mogu biti:

- 1) ugostiteljski objekat za smeštaj;
- 2) ugostiteljski objekat za ishranu i piće.

U ugostiteljskom objektu za smeštaj pružaju se usluge smeštaja, ishrane i pića i druge usluge uobičajene u ugostiteljstvu ili samo usluge smeštaja (u vrsti ugostiteljskog objekta: hotel, motel, turističko naselje, kamp, pansion, hostel, prenočište, odmaralište, kuća, apartman, soba, seosko turističko domaćinstvo, lovačka vila, kuća ili koliba i drugi objekti za pružanje usluga smeštaja).

U ugostiteljskom objektu za pružanje usluga ishrane i pića pripremaju se i uslužuju topla i hladna jela i napici, toče i služe alkoholna i bezalkoholna pića (u vrsti ugostiteljskog objekta: restoran, kafana, bar, objekat brze hrane, catering objekat, pokretni objekat i drugi objekti).

Poslovno ime, firma i drugi naziv, naziv ogranka, prostor van poslovnog sedišta ili odgovarajuća organizaciona jedinica kao i oznaka pružaoca ugostiteljskih usluga ne može da sadrži reči koje ukazuju na vrstu ugostiteljskog objekta.

Jedinica lokalne samouprave može bliže da uredi uslove za uređenje i opremanje ugostiteljskog objekta u zavisnosti od načina usluživanja i vrste usluga koje se pretežno pružaju u ugostiteljskom objektu, a koji se odnose na uređenje i opremanje uređajima za odvođenje dima, pare i mirisa, kao i drugih neprijatnih emisija.

Jedinica lokalne samouprave može bliže da uredi uslove za uređenje i opremanje ugostiteljskog objekta u kojima se emituje muzika ili izvodi zabavni program, a kojima se obezbeđuje zaštita od buke.

Jedinica lokalne samouprave može bliže da uredi tehničke i druge uslove u ugostiteljskom objektu, koji se nalazi u stambenoj zgradi, kao i način obavljanja ugostiteljske delatnosti, u zavisnosti od načina usluživanja i vrste usluga koje se pretežno pružaju u tom ugostiteljskom objektu.“

Član 27.

U članu 68. stav 2. posle reči: „hotel” dodaju se reči: „i turističko naselje”.

U stavu 6. posle reči: „objekti” dodaju se reči: „za smeštaj”.

U stavu 7. reči: „odnosno fizičkog lica” brišu se.

Stav 13. menja se i glasi:

„Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da u elektronskoj formi koju bliže određuje ministar, kvartalno dostavlja ministarstvu i Registru turizma evidenciju konačnih rešenja iz stava 7. ovog člana.”.

Član 28.

U članu 70. stav 2. menja se i glasi:

„Rukovodilac objekta u ugostiteljskom objektu vrste hotel, podvrste hotela i motel mora da ima najmanje višu stručnu spremu, odnosno stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju od tri godine u oblasti društveno-humanističkih nauka, aktivno znanje jednog stranog jezika i tri godine radnog iskustva u ugostiteljstvu.”.

U stavu 3. posle reči: „naselje” dodaje se zapeta i reč: „pansion”, a reč: „staža” zamenjuje se rečju: „iskustva”.

U stavu 4. posle reči: „hotel” dodaje se zapeta i reči: „podvrste hotel”.

Član 29.

Član 72. menja se i glasi:

„Član 72.

Ugostitelj može da pruža turistima ugostiteljske usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja ishrane i pića u ugostiteljskom objektu domaće radinosti (kuća, apartman i soba).

Delatnost iz stava 1. ovog člana može da obavlja lice iz člana 59. st. 2. i 7. ovog zakona.

Lice iz stava 2. ovog člana dužno je da pre otpočinjanja obavljanja delatnosti u objektima domaće radinosti pribavi akt kojim se objekat domaće radinosti razvrstava u odgovarajuću kategoriju.

Fizičko lice može da pruža turistima ugostiteljske usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja obroka u kući, apartmanu i sobi čiji je vlasnik u objektima smeštajnih kapaciteta do 30 ležajeva.

Fizičko lice je dužno da dnevno i uredno prijavljuje gosta, odnosno pružene usluge lokalnoj turističkoj organizaciji, turističkoj agenciji, privrednom subjektu ili drugom pravnom licu iz člana 74. stav 1. ovog zakona, sa kojim ima zaključen ugovor.

Lokalna turistička organizacija, turistička agencija, privredni subjekat ili drugo pravno lice iz člana 74. stav 1. ovog zakona, sa kojim fizičko lice ima zaključen ugovor, dužna je da za prijavljene goste i pruženu uslugu izda propisan račun.”.

Član 30.

Član 76. menja se i glasi:

„Član 76.

Ugostitelj može da pruža turistima ugostiteljske usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja ishrane i pića u objektu seoskog turističkog domaćinstva.

Delatnost iz stava 1. ovog člana može da obavlja lice iz člana 59. st. 2. i 7. ovog zakona.

Lice iz stava 2. ovog člana dužno je da pre otpočinjanja obavljanja delatnosti u seoskom turističkom domaćinstvu pribavi akt kojim se seosko turističko domaćinstvo razvrstava u odgovarajuću kategoriju.

Fizičko lice koje pruža ugostiteljske usluge u seoskom turističkom domaćinstvu može da pruža turistima ugostiteljske usluge smeštaja, pripremanja i usluživanja hrane i pića u objektima smeštajnih kapaciteta do 30 ležajeva.

Fizičko lice iz stava 4. ovog člana može da pruža ugostiteljske usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića, od namirnica i napitaka koje je pretežno sam proizveo i organizovanoj turističkoj grupi do 50 turista koja ne koristi usluge smeštaja.

Fizičko lice iz stava 4. ovog člana mora da ispunjava zdravstvene uslove i redovno obavlja zdravstvene preglede, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita zdravlja.

Objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u seoskom turističkom domaćinstvu moraju da ispunjavaju minimalne tehničke i sanitarno-higijenske uslove

i da se prostorije i oprema održavaju, a usluge pružaju prema propisanim standardima za kategoriju koja je određena rešenjem nadležnog organa.

Fizičko lice iz stava 4. ovog člana može u okviru seoskog turističkog domaćinstva, da pruža ugostiteljske usluge smeštaja na otvorenom u privremeno postavljenoj opremi za kampovanje, do 20 kamp parcela, za najviše 30 gostiju.

Prostor, odnosno zemljište iz stava 8. ovog člana mora da ispunjava propisane minimalne tehničke i sanitarno-higijenske uslove.

Fizičko lice iz stava 4. ovog člana dužno je da dnevno i uredno prijavljuje gosta, odnosno pruženu uslugu lokalnoj turističkoj organizaciji, turističkoj agenciji, privrednom subjektu ili drugom pravnom licu iz člana 77. stav 1. ovog zakona, sa kojim ima zaključen ugovor.

Lokalna turistička organizacija, turistička agencija, privredni subjekat ili drugo pravno lice iz člana 77. stav 1. ovog zakona, sa kojim fizičko lice ima zaključen ugovor, dužna je da za prijavljene goste i pruženu uslugu izda propisan račun.”.

Član 31.

Član 80. menja se glasi:

„Član 80.

Nautička delatnost pružanja usluga u prihvatnim i plovnim objektima nautičkog turizma, kao i pružanje drugih usluga za potrebe nautičkog turizma obavlja se u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Delatnost iz stava 1. ovog člana može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili ogranak stranog pravnog lica, ako je registrovano u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da obavlja delatnost iz stava 1. ovog člana u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Ako lice iz stava 2. ovog člana ima registrovanu nautičku delatnost u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužno je da za nautičku delatnost obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Ako lice iz stava 2. ovog člana nudi i prodaje nautičke usluge van sedišta, dužno je da za tu delatnost u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Na obavljanje nautičke delatnosti na delu prostora koji istovremeno predstavlja područje zaštićenog prirodnog područja primenjuje se režim zaštite u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode.”.

Član 32.

U članu 82. reči: „sportskih motonautičkih aktivnosti na vodi i” brišu se.

Član 33.

U članu 89. stav 3. posle tačke 2) dodaje se nova tačka 2a), koja glasi:

„2a) lovački dom;”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Lovačka vila, kao objekat lovnog turizma razvrstava se u kategoriju u skladu sa standardima propisanim za tu vrstu objekata i pružalac lovnoturističkih usluga je dužan da pre otpočinjanja obavljanja lovnoturističke delatnosti u objektu lovnog turizma - lovačka vila pribavi akt kojim se taj objekat razvrstava u odgovarajuću kategoriju.”.

Član 34.

U glavi VIII. Usluge u turizmu, Odeljak 1. Usluge turističkih profesija naziv pododeljka menja se i glasi:

„1.1. Usluge turističkog vodiča, lokalnog turističkog vodiča, turističkog pratioca, turističkog animatora i predstavnika na turističkoj destinaciji.”.

Član 35.

Član 94. menja se i glasi:

„Član 94.

Turistički vodič i turistički pratilac mora da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca u skladu sa ovim zakonom.

Turistički vodič i turistički pratilac mora da:

- 1) ima državljanstvo Republike Srbije;
- 2) zna srpski jezik;
- 3) ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju;
- 4) aktivno zna jedan strani jezik.

Lice koje ima položen stručni ispit za turističkog vodiča može da obavlja i poslove turističkog pratioca.

Turističkim vodičem i turističkim pratiocem, u smislu ovoga zakona, smatra se i državljanin države članice Evropske unije i evropskog ekonomskog prostora koji ispunjava uslove za turističkog vodiča i turističkog pratioca propisane ovim zakonom.

Turistički vodič i turistički pratilac pri pružanju usluga mora da ima kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju i da je nosi na propisan način.

Stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar.

Troškove polaganja stručnog ispita iz stava 1. ovog člana, kao i troškove izdavanja uverenja i legitimacije snosi lice koje polaže stručni ispit.

Ministarstvo izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča, odnosno za turističkog pratioca, kao i legitimaciju.

Turistički vodič može biti zaposlen na poslovima rukovodioca iz člana 50. stav 1. ovog zakona i to za rad kod:

1) organizatora putovanja, ako ima najmanje višu stručnu spremu, odnosno stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju od tri godine i ima položen stručni ispit za turističkog vodiča najmanje pet godina;

2) posrednika, ako ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i ima položen stručni ispit za turističkog vodiča najmanje tri godine.

Turistički vodič može da pruža usluge samostalno kao preduzetnik, odnosno preko privrednog društva ili drugog pravnog lica.

Udruženje turističkih vodiča može u ime i za račun svojih članova posredovati u pružanju usluga turističkog vodiča uz obavezu izdavanja računa korisniku usluge.

Sredstva od naplaćene takse na ime troškova iz stava 7. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije.

Troškovi organizacije polaganja praktičnog dela stručnog ispita, koje snosi lice koje polaže stručni ispit, ne smatraju se sredstvima iz stava 12. ovog člana.”.

Član 36.

Član 95. briše se.

Član 37.

Član 97. menja se i glasi:

„Član 97.

Ministar propisuje program, način i uslove polaganja stručnog ispita iz člana 94. stav 1, visinu takse za polaganje stručnog ispita, izdavanje uverenja i legitimacije, uslove koje članovi komisije iz člana 94. stav 6. ovog zakona treba da ispune, kao i iznos naknade za rad članova komisije.

Ministar propisuje oblik i sadržinu uverenja i legitimacije turističkog vodiča i turističkog pratioca, kao i način i uslove izdavanja i rokove važenja.”.

Član 38.

Član 98. menja se i glasi:

„Član 98.

Lokalni turistički vodič mora da ima položen stručni ispit za lokalnog turističkog vodiča.

Stručni ispit za lokalnog turističkog vodiča može da polaže lice koje ima položen stručni ispit za turističkog vodiča.

Lokalni turistički vodič mora da ima kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju i oznaku i da ih nosi na propisan način.

Program i način polaganja stručnog ispita za lokalnog turističkog vodiča propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave ili više jedinica lokalnih samouprava, po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva.

Stručni ispit za lokalnog vodiča polaže se pred komisijom koju obrazuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave koji izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu za lokalnog turističkog vodiča, kao i oznaku.

Troškove polaganja stručnog ispita iz stava 1. ovog člana, kao i troškove izdavanja uverenja i oznake snosi lice koje polaže stručni ispit.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje program, način i uslove polaganja stručnog ispita iz stava 1. ovog člana, visinu takse za polaganje stručnog ispita, izdavanje uverenja i oznake, uslove koje članovi komisije iz stava 5. ovog člana treba da ispune, kao i iznos naknade za rad članova komisije.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje oblik i sadržinu uverenja, i oznake lokalnog turističkog vodiča, kao i način i uslove izdavanja i rokove važenja.

Sredstva od naplaćene takse na ime troškova iz stava 6. ovog člana prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave.

Troškovi organizacije polaganja praktičnog dela stručnog ispita, koje snosi lice koje polaže stručni ispit, ne smatraju se sredstvima iz stava 9. ovog člana.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju lokalnih turističkih vodiča, kao povereni posao i dužan je da Registru turizma radi evidentiranja dostavi evidenciju u elektronskoj formi najkasnije do 15. januara za prethodnu godinu.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju lokalnih turističkih vodiča, kao povereni posao i dužan je da je dostavi ministarstvu u elektronskoj formi u roku od 15 dana od dana izdavanja uverenja.”.

Član 39.

Član 99. menja se i glasi:

„Član 99.

Turistički animator i predstavnik na turističkoj destinaciji mora da:

- 1) ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju;
- 2) zna srpski jezik.

Predstavnik na turističkoj destinaciji mora da ima aktivno znanje stranog jezika koji je u upotrebi na turističkoj destinaciji.”.

Član 40.

Član 100. briše se.

Član 41.

Član 101. menja se i glasi:

„Član 101.

Uslugama iznajmljivanja vozila (*rent-a-car*) smatra se iznajmljivanje putničkih automobila bez vozača.

Posebna vrsta iznajmljivanja vozila je iznajmljivanje putničkih automobila sa uslugama vozača (*limo service*).

Usluge iz st. 1. i 2. ovog člana može da pruža privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili ogranak stranog pravnog lica, ako je registrovano u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz st. 1. i 2. ovog člana dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da pruža usluge iz st. 1. i 2. ovog člana u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Ako lice iz stava 3. ovog člana ima registrovanu delatnost za pružanje usluga iznajmljivanja vozila u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužno je da za tu

delatnost obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.

Ako lice iz stava 3. ovog člana nudi i prodaje usluge iznajmljivanja vozila u prostoru van sedišta, dužno je da za tu delatnost u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja, obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, koji se registruje u odgovarajućem registru i evidentira u Registru turizma.”.

Član 42.

Posle člana 101. dodaje se član 101a, koji glasi:

„Član 101a

Pružalac usluga iz člana 101. stav 1. ovog zakona dužan je da:

- 1) na ulazu u prostor u kome obavlja delatnost vidno istakne poslovno ime i sedište;
- 2) na ulazu u prostor u kome obavlja delatnost vidno istakne radno vreme i da ga se pridržava u svom poslovanju.

Pružalac usluga iz člana 101. st. 1. i 2. ovog zakona dužan je da:

- 1) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja u kom obavlja delatnost drži rešenje o upisu u odgovarajući registar i uverenje o evidentiranju u Registru turizma;
- 2) u svakom poslovnom prostoru, odnosno mestu poslovanja istakne cene usluga koje pruža i da se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cena;
- 3) za svaku pruženu uslugu izda propisan račun;
- 4) vodi evidenciju pruženih usluga;
- 5) obavlja delatnost sa pažnjom dobrog privrednika.

Evidencija iz stava 2. tačka 4) ovog člana vodi se na dnevnom nivou, po načelima urednosti i tačnosti, na način koji ne dozvoljava brisanje unetih podataka, kojim se omogućava uvid u podatke po hronološkom redu i sadrži podatke o registarskom broju vozila, podatke o vozaču, periodu korišćenja vozila, podatke o korisniku usluge i dr.”.

Član 43.

U članu 109. posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Sredstva od naplaćene boravišne takse koriste se i za finansiranje poslova iz člana 39. ovog zakona.”.

Član 44.

Član 114. menja se i glasi:

„Član 114.

Jedinica lokalne samouprave koja je proglašena za turističko mesto I i II kategorije može svojim aktom da utvrdi turističke zone, turističke destinacije i turističke lokacije (u daljem tekstu: prostorne celine).

Na prostornim celinama iz stava 1. ovog člana ugostiteljski objekat za smeštaj vrste hotel i motel mora da ispunjava standarde za razvrstavanje u određenu kategoriju, usaglašen sa aktom jedinice lokalne samouprave.

Akt iz stava 1. ovog člana naročito sadrži opis prostornih celina, sa utvrđenim granicama, način procene usaglašenosti, rokove usaglašavanja i druge uslove koje ugostiteljski objekat vrste hotel i motel treba da ispuni, visinu penala, način naplate penala, obveznika plaćanja i dr.

Akt iz stava 1. ovog člana sadrži i propisane uslove za ugostiteljske objekte koji se prvi put kategorišu u vrstu hotel i motel.

Ako obveznik plaćanja, utvrđen aktom iz stava 1. ovog člana, ne postupi u propisanom roku nadležni organ jedinice lokalne samouprave donosi rešenje kojim za to lice utvrđuje obavezu plaćanja penala na godišnjem nivou u propisanoj visini.

Rešenje iz stava 5. ovog člana konačno je.

Obaveze utvrđene aktom iz stava 1. ovog člana ne odnose se na objekte za koje je pokrenut postupak privatizacije, sve do okončanja tog postupka.”.

Član 45.

Član 115. menja se i glasi:

„Član 115.

Sredstva od naplaćenih penala iz člana 114. ovog zakona prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi objekat iz člana 114. stav 2. ovog zakona.

Sredstva od naplaćenih penala koriste se za finansiranje aktivnosti propisanih članom 109. ovog zakona.”.

Član 46.

U članu 116. reči: „za prioritetne turističke destinacije” i zapeta brišu se.

Član 47.

Član 117. menja se i glasi:

„Član 117.

Registar turizma vodi Agencija za privredne registre.

U Registru turizma registruju se turističke agencije - organizatori putovanja i turističke agencije - posrednici.

U Registru turizma evidentiraju se:

- 1) upravljači turističkih prostora;
- 2) turistička mesta;
- 3) destinacijske menadžment organizacije;
- 4) destinacijske menadžment kompanije;
- 5) profesionalni organizator kongresa;
- 6) turističke organizacije;
- 7) ugostitelji;
- 8) kategorisani i nekategorisani ugostiteljski objekti;
- 9) lica koja pružaju usluge u domaćoj radinosti;
- 10) lica koja pružaju usluge u seoskim turističkim domaćinstvima;

- 11) pružaoci nautičkih usluga;
- 12) kategorisani i nekategorisani objekti nautičkog turizma;
- 13) pružaoci lovnoturističkih usluga;
- 14) kategorisani i nekategorisani objekti lovnog turizma;
- 15) turistički vodiči;
- 16) lokalni turistički vodiči;
- 17) turistički pratioci;
- 18) turistički animatori;
- 19) privredni subjekti koji pružaju usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car) i usluge iznajmljivanja vozila sa uslugama vozača (limo service).

Vrstu, visinu i način plaćanja naknada za registraciju, evidenciju i druge usluge koje pruža Registar turizma, određuje Upravni odbor Agencije za privredne registre, uz saglasnost Vlade.

Konačna rešenja koja donose organi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona registruju se odnosno evidentiraju u Registru turizma na način propisan ovim zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti, prava lica i zaštita prava lica čiji se podaci prikupljaju i obrađuju, ograničenja zaštite podataka o ličnosti i obezbeđenje podataka, u Registru turizma vrši se u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Podaci koji se upisuju u Registru turizma, za domaće fizičko lice su lično ime i JMBG, a za stranca se upisuje lično ime, broj pasoša i država izdavanja, a ako je izdata lična karta za stranca, upisuje se i lični broj stranca.

Podaci koji se upisuju u Registru turizma, za pravno lice su poslovno ime, sedište i matični broj, a za strano pravno lice upisuje se poslovno ime, sedište, broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru i naziv tog registra.

Uslovi iz stava 6. ovog člana primeniće se na oblik, sadržinu i način vođenja evidencije, ugovora i drugih podataka iz čl. 45, 46, 56, 62, 75, 94, 98, 101a i 119. ovog zakona.”.

Član 48.

U članu 117a stav 2. posle reči: „vodiča” zapeta se zamenjuje veznikom: „i”, a reči: „i turističkih animatora” brišu se.

Član 49.

Član 118. menja se i glasi:

„Član 118.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo preko turističkih inspektora.

Inspeksijski nadzor nad primenom ovog zakona u delu ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih uslova u objektima u kojima se obavlja ugostiteljska delatnost, kao i u objektima, odnosno prostorijama u kojima se pružaju ugostiteljske

usluge smještaja i ishrane u domaćoj radinosti i seoskim turističkim domaćinstvima vrši ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko sanitarnih inspektora.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona u delu kojim se uređuje zaštita životne sredine vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine preko inspektora za zaštitu životne sredine.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona u delu kojim se uređuje nautička delatnost, a odnosi se na saobraćajno - tehničke uslove objekata nautičkog turizma i na uslove za članove posade plovnih objekata nautičkog turizma, kao i u delu kojim se uređuje delatnost iznajmljivanja vozila, a odnosi se na ispunjenost uslova propisanih za vozila koja su predmet iznajmljivanja, vrši ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja preko saobraćajnih inspektora.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona u delu kojim se uređuje lovnoturistička delatnost, a odnosi se na organizovanje lova, vrši ministarstvo nadležno za poslove lovstva preko lovnih inspektora.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona vrši jedinica lokalne samouprave preko ovlašćenih inspektora u delu kojim se uređuje:

1) obavljanje ugostiteljske delatnosti od strane pravnog lica, privrednog društva, preduzetnika ili ogranka stranog pravnog lica, kao i fizičkog lica u sobama, stanovima i kućama, za koja nije izdato rešenje o razvrstavanju u kategoriju;

2) obavljanje ugostiteljske delatnosti od strane pravnog lica, privrednog društva, preduzetnika ili ogranka stranog pravnog lica, kao i fizičkog lica u objektima domaće radinosti, seoskom turističkom domaćinstvu i hostelu ako gosti nisu evidentirani, odnosno prijavljeni u skladu sa ovim zakonom;

3) obavljanje ugostiteljske delatnosti od strane fizičkih lica u objektima domaće radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu, a nije zaključen ugovor iz člana 74. stav 1. ovog zakona i člana 77. stav 1. ovog zakona;

4) ispunjenost propisanih uslova i načina obavljanja ugostiteljske delatnosti u objektima domaće radinosti, seoskom turističkom domaćinstvu i hostelu;

5) ispunjenost minimalno tehničkih uslova i standarda u objektima domaće radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu;

6) ispunjenost minimalno tehničkih uslova i načina obavljanja ugostiteljske delatnosti u ugostiteljskom objektu vrste hostel;

7) ispunjenost propisanih uslova u pogledu uređenja i opremanja ugostiteljskog objekta, koji se odnose na odvođenje dima, pare i mirisa, kao i drugih neprijatnih emisija;

8) ispunjenost propisanih uslova u pogledu uređenja i opremanja ugostiteljskog objekta u kojima se emituje muzika ili izvodi zabavni program, a kojima se obezbeđuje zaštita od buke;

9) ispunjenost propisanih uslova u ugostiteljskom objektu, kao i način obavljanja ugostiteljske delatnosti u ugostiteljskom objektu, koji se nalazi u stambenoj zgradi;

10) naplata i uplata boravišne takse;

11) provera ispunjenosti uslova i rokova usaglašenosti ugostiteljskih objekata sa aktom iz člana 114. ovog zakona;

12) isticanje i pridržavanje propisanog radnog vremena u ugostiteljskom objektu.

Poslove iz stava 7. ovog člana jedinica lokalne samouprave obavlja kao povereni posao.

Sanitarni inspektori, lovni inspektori, inspektori za zaštitu životne sredine, saobraćajni inspektori i inspektori jedinice lokalne samouprave imaju prava, dužnosti i ovlašćenja turističkog inspektora utvrđena ovim zakonom koja se odnose na njihovu oblast inspekcijskog nadzora.”.

Član 50.

Član 120. menja se i glasi:

„Član 120.

U vršenju inspekcijskog nadzora turistički inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) proverava da li su ispunjeni propisani uslovi za obavljanje delatnosti i pružanje usluga uređenih ovim zakonom;
- 2) proverava tačnost podataka iz zahteva za razvrstavanje ugostiteljskog objekta u kategoriju u pogledu ispunjenosti uslova;
- 3) proverava pružanje usluga u ugostiteljskim objektima u pogledu pridržavanja propisanih standarda za odobrenu kategoriju;
- 4) utvrđuje identitet zaposlenih kod privrednih društava, preduzetnika ili ogranka drugog domaćeg ili stranog pravnog lica, kao i fizičkih lica koja obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom uvidom u ličnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;
- 5) pregleda prostorije u kojima se obavlja delatnost i pružaju usluge, ugovore, evidencije, isprave i drugu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje zakonitosti poslovanja privrednih društava, preduzetnika ili ogranka drugog domaćeg ili stranog pravnog lica, kao i fizičkih lica koja obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom;
- 6) vrši uvid u periodični izveštaj za određeni period i presek stanja fiskalne kase;
- 7) zahteva sudski nalog za pretres stambenog ili pratećeg prostora kod saznanja da se u tom prostoru obavlja delatnost ili pruža usluga u slučaju kada se vlasnik ili korisnik protivi vršenju inspekcijskog nadzora;
- 8) zahteva asistenciju policije, odnosno komunalne policije, ako osnovano proceni da je to potrebno prema prilikama određenog slučaja;
- 9) ostvaruje nadzor nad radom ugostiteljskih objekta ako jedinica lokalne samouprave nije organizovala obavljanje poslova iz inspekcijskog nadzora koji su im povereni;
- 10) preduzme i druge propisane mere predviđene zakonom.”.

Član 51.

Posle člana 120. dodaje se novi Odeljak 1a Prava i dužnosti ovlašćenog inspektora jedinice lokalne samouprave i član 120a, koji glasi:

„Član 120a

U vršenju inspekcijskog nadzora ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave ima pravo i dužnost da:

1) proverava da li su ispunjeni propisani uslovi za obavljanje delatnosti i pružanje usluga uređenih ovim zakonom;

2) utvrđuje identitet zaposlenih kod privrednih društava, preduzetnika, drugog pravnog lica ili stranog pravnog lica, koja obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom, uvidom u ličnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

3) utvrđuje identitet lica koje obavlja ugostiteljsku delatnost u objektima domaće radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu uvidom u ličnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

4) pregleda prostorije u kojima se obavlja delatnost i pružaju usluge, ugovore, evidencije, isprave i drugu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje zakonitosti poslovanja privrednih društava, preduzetnika ili ogranka drugog domaćeg ili stranog pravnog lica, kao i fizičkih lica koja obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom;

5) vrši uvid u ugovore iz člana 74. stav 1. i člana 77. stav 1. ovog zakona;

6) vrši proveru izdatog rešenja o razvrstavanju u kategoriju objekata iz člana 68. st. 6. i 7. ovog zakona;

7) proverava naplatu i uplatu boravišne takse, uvidom u evidenciju gostiju i drugu prateću dokumentaciju;

8) proverava isticanje i pridržavanje propisanog radnog vremena u ugostiteljskim objektima;

9) proverava ispunjenost uslova i rokova usaglašenosti ugostiteljskih objekata sa aktom iz člana 114. ovog zakona;

10) zahteva sudski nalog za pretres stambenog ili pratećeg prostora kod saznanja da se u tom prostoru obavlja delatnost ili pružaju usluge u slučaju kada se vlasnik ili korisnik prostora protivi vršenju inspeksijskog nadzora;

11) zahteva asistenciju policije, odnosno komunalne policije, ako osnovano proceni da je to potrebno prema prilikama određenog slučaja;

12) obavesti nadležni organ jedinice lokalne samouprave o utvrđenoj proceni usaglašenosti objekata iz člana 114. ovog zakona;

13) preduzme i druge propisane mere predviđene zakonom.

Ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave prilikom vršenja nadzora ima službenu legitimaciju, značku i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje obrazac službene legitimacije, izgled značke i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme koju nosi ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave.”.

Član 52.

Član 121. menja se i glasi:

„Član 121.

Turistički inspektor je ovlašćen da:

1) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom i fizičkom licu koje obavlja turističku delatnost, ugostiteljsku delatnost, nautičku delatnost ili lovnoturističku delatnost i koje pruža usluge iznajmljivanja vozila, a nije registrovalo privrednu delatnost u odgovarajući registar;

2) privremeno zabrani privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku i ogranku stranog pravnog lica obavljanje poslova iz člana 43. tač. 1), 1a) i 1b) ovog zakona koji obavlja poslove bez licence ili su nastupile okolnosti koje su razlog za oduzimanje licence;

3) privremeno zabrani rad privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku i ogranku stranog pravnog lica obavljanje delatnosti u vrsti iz člana 68. stav 1, člana 85. stav 1. i člana 89. stav 4. ovog zakona koji posluju bez rešenja o razvrstavanju u kategoriju;

4) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom licu, privrednom društvu, preduzetniku ili ogranku stranog pravnog lica odnosno fizičkom licu, ako se turističkom inspektor onemogućući vršenje poslova nadzora;

5) naloži da se vrati iznos koji je više naplaćen u odnosu na istaknute, odnosno ugovorene cene;

6) izda prekršajni nalog;

7) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;

8) podnese predlog za oduzimanje licence;

9) vrši postupak inspekcijskog nadzora u slučaju kada inspektor, kome je ovim zakonom poveren posao inspekcijskog nadzora, ne vrši zakonom poveren posao.

Turistički inspektor donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti do ispunjenja zakonom propisanih uslova.”.

Član 53.

Posle člana 121. dodaje se novi Odeljak 2a Ovlašćenja inspektora jedinice lokalne samouprave i član 121a, koji glasi:

„Član 121a

Inspektor jedinice lokalne samouprave je ovlašćen da:

1) privremeno zabrani obavljanje ugostiteljske delatnosti pravnom i fizičkom licu koje ugostiteljsku delatnost obavlja, a nije registrovalo privrednu delatnost u odgovarajući registar;

2) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom licu, privrednom društvu, preduzetniku ili ogranku stranog pravnog lica, kao i fizičkom licu koje obavlja ugostiteljsku delatnost pružanja usluga smeštaja u sobi, stanu ili kući, za koja nije izdato rešenje o razvrstavanju u kategoriju;

3) privremeno zabrani fizičkom licu pružanje ugostiteljskih usluga u objektima domaće radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu, ako nije zaključen ugovor iz člana 74. stav 1. i člana 77. stav 1. ovog zakona;

4) privremeno zabrani obavljanje ugostiteljske delatnosti, ako se inspektor onemogućući vršenje poslova nadzora;

5) izda prekršajni nalog;

6) podnese predlog nadležnom organu iz člana 114. stav 5. ovog zakona za pokretanje postupka i utvrđivanja obaveze plaćanja penala;

7) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti do ispunjenja zakonom propisanih uslova.

Ako u vršenju inspekcijskog nadzora ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave utvrdi da propis nije primenjen ili je nepravilno primenjen, dužan je da donese rešenje kojim nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje.

Ovlašćeni inspektor jedinice lokalne samouprave je dužan da donese rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti i pružanju usluga, odnosno rada u objektu, ako se utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku ne otklone.“.

Član 54.

Član 123. menja se i glasi:

„Član 123.

Protiv rešenja turističkog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja ovlašćenog inspektora jedinice lokalne samouprave može se izjaviti žalba opštinskom, odnosno gradskom veću u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja inspektora iz člana 118. st. 3-6. ovog zakona može se izjaviti žalba ministru iz delokruga inspekcijskog nadzora, kao nadležnom drugostepenom organu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba izjavljena na rešenja iz st. 1-3. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.”.

Član 55.

Član 124. menja se i glasi:

„Član 124.

Novčanom kaznom od 120.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) nudi i prodaje programe putovanja koji nisu pripremljeni na osnovu zaključenog ugovora sa trećim licima kojima je poverio izvršenje usluga iz tog programa putovanja ili nije obezbedio garanciju putovanja na propisan način i o tome izdao potvrdu (član 45. stav 1. tač. 5) i 5a));

2) u slučaju otkaza putovanja putnicima u zakonskom roku ne izvrši povraćaj uplaćenih sredstava (član 45. stav 1. tačka 6));

3) ne obezbedi smeštaj putnika za sve vreme trajanja ugovorenog putovanja (član 45. stav 1. tačka 7));

4) ne obezbedi povratak putnika na odredište (član 45. stav 1. tačka 8));

5) putnici budu neopravdano zadržani na putovanju duže nego što je predviđeno programom putovanja (član 45. stav 1. tačka 9));

6) ne evidentira na propisan način ugovore zaključene sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja, ugovore o posredovanju, druge ugovore u vezi sa obavljanjem turističke delatnosti i drugu prateću dokumentaciju (član 45. stav 1. tačka 16));

7) za ugovore i dokumentaciju iz člana 45. stav 2. ovog zakona, koji su na stranom jeziku, nije obezbeđen prevod, overen od strane ovlašćenog lica (član 45. stav 3);

8) obavlja poslove organizatora putovanja bez licence (član 51. stav 1);

9) garanciju putovanja nema za sve vreme važenja licence (član 53. stav 4);

10) se garancijom putovanja ograničavaju prava na naknadu u skladu sa ovim zakonom (član 53. stav 5);

11) postupi suprotno članu 55. stav 5. ovog zakona;

12) se pre otpočinjanja delatnosti ne registruje u Registru turizma (član 58. stav 1);

13) postupi suprotno odredbama člana 60. stav 2. ovog zakona;

14) na ulazu u sedište, odnosno ogranak ne istakne radno vreme i u svom poslovanju se ne pridržava propisanog radnog vremena (član 62. stav 1. tačka 1a));

15) obavlja ugostiteljsku delatnost u hotelu, motelu, turističkom naselju, kampu, pansionu, objektima domaće radinosti i seoskog turističkog domaćinstva, nautičku delatnost u marini ili lovnoturističku delatnost u lovačkoj vili, a da mu nije nadležni organ odredio kategoriju ili ove delatnosti obavlja u kategoriji koja mu nije određena rešenjem nadležnog organa (član 69. stav 1, član 72. stav 3, član 76. stav 3, član 85. stav 2. i član 89. stav 4).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 15.000 do 30.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.”.

Član 56.

Član 125. menja se i glasi:

„Član 125.

Novčanom kaznom od 100.000 do 450.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne upiše delatnost u odgovarajući registar (član 42. stav 3, član 59. stav 3, član 80, stav 3. i član 101. stav 4);

2) ne angažuje najmanje jednog turističkog pratioca ili turističkog vodiča na način iz člana 45. stav 1. tačka 10);

3) ne angažuje predstavnika na turističkoj destinaciji, osim ako na destinaciji nisu angažovana lica iz člana 45. stav 1. tačka 10) ovog zakona (član 45. stav 1. tačka 11));

4) za usluge turističkog vodiča, turističkog pratioca ili lokalnog turističkog vodiča, angažuje lice koje ne ispunjava uslove iz člana 94. stav 1. ovog zakona (član 45. stav 1. tačka 12));

5) za usluge predstavnika na turističkoj destinaciji ne angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 99. ovog zakona (član 45. stav 1. tačka 13));

6) u brošuri stavljenoj na raspolaganje nisu jasno i precizno navedeni svi podaci iz člana 56. stav 6. ovog zakona (član 45. stav 4);

7) postupi suprotno članu 46. ovog zakona;

8) obavlja turističku delatnost u prostorijama koje ne ispunjavaju uslove za obavljanje te delatnosti (član 49. stav 1);

9) obavlja turističku delatnost, a nema zaposlena lica koja ispunjavaju uslove iz člana 50. ovog zakona, odnosno člana 94. stav 9. ovog zakona;

10) obavlja ugostiteljsku delatnost u objektima koji se kategorišu, a nema zaposlena lica koja ispunjavaju uslove iz člana 70. ovog zakona;

11) ne utvrdi opšte uslove putovanja i program putovanja u pisanoj formi u skladu sa zakonom (član 56. st. 1. i 3);

12) potvrda o putovanju ne sadrži propisane podatke (član 56. stav 9);

13) putniku ne omogući jednostavan i pristupačan način obraćanja licu ovlašćenom za prijem reklamacija za sve vreme trajanja turističkog putovanja (član 56. stav 10);

14) prodaje turističko putovanje preko posrednika sa kojim nema zaključen ugovor o posredovanju (član 56. stav 11);

15) se ne pridržava utvrđenih opštih uslova putovanja i programa putovanja (član 56. stav 2), osim ako je realno ponudilo ili u dogovoru sa putnikom vratilo razliku između ugovorene cene putovanja i cene stvarno pruženih usluga obuhvaćenih programom putovanja;

16) putniku ne vrati sredstva u slučaju i u roku iz člana 57. st. 2, 4. i 5. ovog zakona;

17) ne postupi na način iz člana 57. stav 3. ovog zakona;

18) postupi suprotno odredbama člana 58. st. 6, 7, 8, 9. i 10. ovog zakona;

19) u objektu ne održava prostorije i opremu i ne pruža usluge prema propisanim minimalno tehničkim i sanitarno-higijenskim uslovima, kao i standardima za vrstu objekta u kojoj obavlja delatnost i za kategoriju koja mu je određena rešenjem ministra odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave (član 62. stav 1. tačka 4), član 65. stav 1, član 73. stav 2, član 75. stav 1. tačka 2), član 76. stav 7, član 83, član 84. stav 1. tačka 5) i član 92. stav 1. tačka 4));

20) prostor, odnosno zemljište iz člana 76. stav 8. ovog zakona ne ispunjava propisane minimalne tehničke i sanitarno-higijenske uslove (član 76. stav 9);

21) u roku za koji je doneto rešenje odstupa od standarda na osnovu koga su hotel, motel, turističko naselje, kamp, pansion, objekat domaće radinosti, seosko turističko domaćinstvo, marina i lovačka kuća, razvrstani u kategoriju, a nije podnelo zahtev za razvrstavanje objekta u nižu kategoriju (član 69. stav 3. i član 89. stav 8);

22) u slučaju promene ugostitelja postupi suprotno članu 69. stav 2. i članu 89. stav 8. ovog zakona;

23) se u roku iz člana 68. stav 4. ovog zakona promeni pružalac nautičkih usluga, novi subjekt je dužan da pre početka rada u marini pribavi rešenje kojim se marina razvrstava u kategoriju (član 86. stav 4);

24) se u roku iz člana 68. stav 4. ovog zakona odstupa od propisanih standarda za kategoriju u koju je marina razvrstana, pružalac nautičkih usluga je dužan da podnese zahtev radi razvrstavanja marine u nižu kategoriju (član 86. stav 4);

25) usluge lovnog turizma obavljaju se u lovištima i objektima lovnog turizma koji ne ispunjavaju uslove propisane zakonom (član 91);

26) prilikom pružanja usluge iznajmljivanja vozila, koristi vozila starija od pet godina (član 102. stav 1);

27) vozila koja su predmet iznajmljivanja ne ispunjavaju uslove utvrđene propisima o bezbednosti saobraćaja na putevima (član 102. stav 1);

28) ne postupi po rešenju inspektora (čl. 121, 121a i 122).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 25.000 dinara.

Novčanom kaznom od 100.000 do 350.000 dinara kazniće se preduzetnik:

1) za prekršaj iz stava 1. ovog člana;

2) ako postupi suprotno članu 42. stav 4, članu 59. stav 4, članu 80. stav 4. i članu 101. stav 5. ovog zakona.”.

Član 57.

Član 126. menja se i glasi:

„Član 126.

Novčanom kaznom od 100.000 do 250.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne postupi na način propisan članom 39. stav 7. ovog zakona;

2) ne obrazuje ogranak, odnosno prostor van poslovnog sedišta, suprotno članu 42. st. 5. i 6, članu 59. st. 5. i 6, članu 80. st. 5. i 6, članu 88. st. 2. i 3. i članu 101. st. 6. i 7. ovog zakona;

3) utvrđeni opšti uslovi putovanja i program putovanja ne sadrže sve propisane elemente (član 56. st. 4. i 6);

4) tekst opštih uslova putovanja, program putovanja i potvrda o putovanju nije štampan slovničkim znacima i brojevima na način iz člana 56. stav 5. ovog zakona;

5) u pisanom, govornom ili vizuelnom javnom oglašavanju ne koristi tačno vrstu ili kategoriju objekta koja mu je određena aktom nadležnog organa (član 62. stav 1. tačka 5), član 84. stav 1. tačka 6) i član 92. stav 1. tačka 5));

6) u ugostiteljskom objektu za smeštaj ne vodi evidenciju gostiju ili je ne vodi dnevno i uredno na propisan način (član 62. stav 1. tačka 10));

7) pružanje ugostiteljske usluge uslovljava pružanjem druge usluge, odnosno nekim drugim uslovom koji je korisnik usluga dužan da ispuni (član 62. stav 1. tačka 11a));

8) pruža ugostiteljske usluge suprotno članu 64. stav 2. ovog zakona;

9) pruža ugostiteljske usluge suprotno članu 65. stav 2. ovog zakona;

10) ne stavi na raspolaganje korisniku važeće brodsko svedočanstvo, odnosno plovidbenu dozvolu potpisanu i overenu od ovlašćenog lica (član 84. stav 1. tačka 3));

11) postupa suprotno odredbama člana 68. stav 9, člana 86. stav 6. i člana 89. stav 10. ovog zakona;

12) ne ispunjava uslove iz člana 102. stav 2. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 80.000 do 200.000 dinara.”.

Član 58.

Član 127. menja se i glasi:

„Član 127.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) obavlja delatnost koja nije registrovana na način propisan zakonom (član 42. stav 2, član 59. stav 2, član 80. stav 2, član 88. stav 1. i član 101. stav 3);

2) obavlja ugostiteljsku delatnost u objektima domaće radinosti i seoskog turističkog domaćinstva, a da mu nije nadležni organ odredio kategoriju ili ove delatnosti obavlja u kategoriji koja mu nije određena rešenjem nadležnog organa (član 69. stav 1, član 72. stav 3. i član 76. stav 3);

3) postupi suprotno članu 72. stav 4, članu 73. stav 3. i članu 76. st. 4, 5. i 8. ovog zakona;

4) dnevno i uredno ne prijavljuje gosta, odnosno pružene usluge (član 72. stav 5. i član 76. stav 10);

5) obavlja ugostiteljsku delatnost u objektima koji ne ispunjavaju propisane minimalno tehničke i sanitarno-higijenske uslove (član 73. stav 2. i član 76. stav 7);

6) postupi suprotno članu 73. stav 1. i članu 76. stav 6. ovog zakona;

7) ne obavlja ugostiteljsku delatnost u kući, apartmanu i sobi i seoskom turističkom domaćinstvu na osnovu ugovora (član 74. stav 1. i član 77. stav 1);

8) prostor, odnosno zemljište iz člana 76. stava 8. ovog zakona ne ispunjava propisane minimalne tehničke i sanitarno-higijenske uslove (član 76. stav 9);

9) pruža usluge turističkog vodiča, lokalnog turističkog vodiča i turističkog pratioca, a nema položen stručni ispit (član 94. stav 1);

10) ne postupi po rešenju inspektora (čl. 121, 121a i 122).”.

Član 59.

Član 128. menja se i glasi:

„Član 128.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne vodi dnevno evidenciju prodatih turističkih putovanja na propisan način (član 45. stav 1. tačka 17));

2) ne izda potvrdu o putovanju, propisani račun, kartu ili drugi dokument sa brojem kojim se potvrđuje prijem uplate (član 45. stav 1. tačka 15));

3) skraćenice DMC i PCO ne koristi na propisan način;

4) ne uruči putniku neposredno ili elektronskim putem opšte uslove putovanja i program putovanja istovremeno sa izdavanjem potvrde o putovanju (član 56. stav 7);

5) postupa suprotno članu 62. stav 1. tačka 6) ovog zakona;

6) se ne pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cena (član 62. stav 1. tačka 7), član 84. stav 1. tačka 7), član 92. stav 1. tačka 6) i član 101a stav 2. tačka 2));

7) za svaku pruženu uslugu ne izda propisan račun (član 62. stav 1. tačka 8), član 72. stav 6, član 76. stav 11, član 84. stav 1. tačka 8), član 92. stav 1. tačka 7) i član 101a stav 2. tačka 3) ovog zakona;

8) ne vodi evidenciju pruženih usluga (101a stav 2. tačka 4)).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 40.000 dinara.”.

Član 60.

Član 129. menja se i glasi:

„Član 129.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u svim poslovima ne postupa sa pažnjom dobrog privrednika (član 45. stav 1. tačka 19), član 62. stav 1. tačka 12), član 84. stav 1. tačka 9), član 92. stav 1. tačka 8) i član 101a stav 2. tačka 5));

2) na ulazu u sedište turističke agencije ne istakne vidno poslovno ime i sedište, a na ulazu u ogranak, odnosno izdvojeni poseban prostor poslovno ime, sedište i naziv ili oznaku ogranka odnosno izdvojenog posebnog prostora (član 45. stav 1. tačka 1));

3) ne istakne radno vreme i u svom poslovanju se ne pridržava istaknutog radnog vremena (član 45. stav 1. tačka 2), član 84. tačka 1), član 92. stav 1. tačka 1) i član 101a stav 1. tačka 2));

4) ne drži rešenje o registraciji privredne delatnosti u odgovarajućem registru, kao i akt o registraciji odnosno evidenciji u Registru turizma (član 45. stav 1. tačka 3), član 58. stav 5, član 62. stav 1. tačka 3), član 64. stav 3, član 65. stav 3, član 84. stav 1. tačka 4), član 92. stav 1. tačka 2) i član 101a stav 2. tačka 1));

5) ne objavi uslove, sadržaj i cenu svake pojedinačne usluge koju pruža i ne pridržava se tih uslova, sadržaja i cena (član 45. stav 1. tačka 14));

6) ne prijavi u roku od 15 dana registracionom organu i Registru turizma svaku promenu registrovanog podatka o sedištu i ogranku, odnosno prostoru van poslovnog sedišta (član 45. tačka 4));

7) na ulazu u ugostiteljski objekat, objekat nautičkog turizma, objekat lovnog turizma i prostor pružaoca usluga iznajmljivanja vozila vidno ne istakne poslovno ime i sedište (član 62. stav 1. tačka 1), član 84. stav 1. tačka 1), član 92. stav 1. tačka 1) i član 101a stav 1. tačka 1));

8) na ulazu u ugostiteljski objekat, objekat nautičkog turizma, odnosno objekat lovnog turizma ne istakne naziv i vrstu objekta (član 62. stav 1. tačka 1), član 84. stav 1. tačka 1) i član 92. stav 1. tačka 1));

9) na ulazu u ugostiteljski objekat, objekat nautičkog turizma i objekat lovnog turizma vidno ne istakne oznaku kategorije odnosno posebnog standarda utvrđenog rešenjem nadležnog organa (član 62. stav 1. tačka 2), član 84. stav 1. tačka 2) i član 92. stav 1. tačka 1a));

10) u objektu lovnog turizma vidno ne istakne pravila, odnosno uslove i način korišćenja lovišta i drugih usluga lovnog turizma (član 92. stav 1. tačka 3));

11) ne utvrdi normative hrane i pića koje uslužuje i na zahtev korisnika usluga ne omogući uvid u te normative, kao i ako usluge ne pruža u odgovarajućoj količini i prema tim normativima (član 62. stav 1. tačka 9));

12) ne utvrdi kućni red u svim objektima za smeštaj i ne istakne ga na recepciji, a izvode iz kućnog reda ne istakne u svim smeštajnim jedinicama (član 62. stav 1. tačka 11));

13) ne prijavi period poslovanja Registru turizma (član 63. stav 3);

14) pruža usluge smeštaja i ishrane suprotno članu 89. st. 1. i 2. ovog zakona;

15) postupa suprotno članu 67. stav 4, članu 86. stav 5. i članu 89. stav 9. ovog zakona;

16) davalac smeštaja ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa uslugom smeštaja (član 106. stav 2);

17) davalac smeštaja u računu za uslugu smeštaja ne iskaže posebno iznos boravišne takse (član 107);

18) davalac smeštaja ne uplati sredstva boravišne takse nadležnom organu u propisanom roku (član 108).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 8.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 40.000 dinara.”.

Član 61.

Posle člana 129. dodaje se novi član 129a, koji glasi:

„Član 129a

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) postupi suprotno članu 69. stav 2. ovog zakona;

2) ne dostavi ugovor nadležnom organu (član 74. stav 2. i član 77. stav 2);

3) obavlja ugostiteljsku delatnost u objektima domaće radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu suprotno članu 75. stav 1. ovog zakona;

4) turistički vodič, lokalni turistički vodič i turistički pratilac nema kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju, odnosno oznaku i ne nosi ih na propisan način (član 94. stav 5. i član 98. stav 3).”.

Član 62.

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

TOS, turistička organizacija autonomne pokrajine i turistička organizacija jedinice lokalne samouprave dužne su da svoje poslovanje u delu koji se odnosi na uslove koje treba da ispune direktori, usklade sa odredbama ovog zakona do 1. januara 2017. godine.

Organizacije iz člana 46. stav 1. ovog zakona dužne su da postupe u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili ogranak stranog pravnog lica dužno je da svoje poslovanje u delu koji se odnosi na obavezu pribavljanja rešenja o registraciji u Registru turizma za poslove posrednika uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili ogranak stranog pravnog lica dužno je da svoje poslovanje u delu koji se odnosi na sadržaj poslovnog imena, firme i drugog naziva, naziva ogranka, prostora van poslovnog sedišta ili odgovarajuće organizacione jedinice kao i oznake pružaoca ugostiteljskih usluga iz člana 67. stav 4. ovog zakona, uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 63.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o utvrđivanju prioriternih turističkih destinacija, zona, lokacija i kategorija objekata u mestima za odmor i turističkim mestima u prioriternim turističkim destinacijama („Službeni glasnik RS”, br. 35/11 i 90/11).

Član 64.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.